

קריאה להנאה

“על ספרים וסיפורים”

רשימת ספרים

פעילויות מוצעות לשיח ספרים

בכיתות א' - ב'

תוכן העניינים

- 3 פתח דבר – קידום קריאה להנאה
- 8 ספרים מוצעים לכיתה א'
- 10 מידע על ההצעות לפעילויות
- 21 ספרים מוצעים לכיתה ב'
- 22 מידע והצעות לפעילויות
- 33 חומרים נוספים

פתח דבר – קידום קריאה להנאה

(מתוך "תכנית ההוראה להטמעת יעדי החינוך הלשוני בכיתות א'-ב', תשע"ד)

קריאת ספרים להנאה חשובה בפני עצמה להעשרת עולמו הרגשי, הרוחני והתרבותי של הפרט, והיא גם מרכיב חשוב בקידום יעדי השפה. ככל שתלמידים קוראים יותר, כך, מתרחבות ומשתכללות יכולותיהם האורייניות: אוצר המלים, מיומנויות ואסטרטגיות הקריאה, ידע העולם, הידע הלשוני, יכולת הכתיבה ויכולת ההבעה בעל פה. הקריאה להנאה אינה רק בילוי מהנה, אלא היא חלק מתהליך למידה טבעי. ככל שהתלמיד קורא יותר, שליטתו בתחומים האלה גוברת.

טיפול הרגלי הקריאה והחינוך לאהבת הקריאה הם תהליכים ארוכי טווח המתמשכים לאורך שנים בחיק המשפחה ובמוסדות החינוך. ילדים המגיעים לכיתה א' כבר פגשו ספרים בבית ובגן באמצעות מתווך מבוגר, ובדרך כלל הם נענים בשמחה להצעה לקרוא ספרים. הם נוטים לבקש שיקראו להם ספר אהוב, הם ניגשים לספרייה מתוך עניין אישי, בוחרים בספר ומדפדפים בו, מזהים מגוון של ספרים, מגיבים לספר במהלך דיון שהמורה יוזמת בעקבות האזנה, ולעיתים אף מגיבים לדמות בסיפור באמצעות איור או יוזמים משחקים בעקבות קריאת סיפור. תפקידם של המורים הוא להמשיך ולעודד את התלמידים לקרוא כך שהקריאה להנאה תהפוך לחלק משגרת חייהם.

ארגון ספרייה כיתתית כחלק מסביבה לימודית המעודדת קריאה להנאה

ממצאי מחקר מעידים על קשר חיובי בין הישגי תלמידים לבין נוכחותן של ספריות איכותיות המצוידות באוסף עשיר ומגוון של ספרים בסביבה הלימודית. לפיכך יש ליצור נגישות מרבית לספרים שבספרייה הכיתתית ובספריית בית הספר.

שיתוף התלמידים בהקמה ובארגון הספרייה הכיתתית

שיתוף התלמידים בהקמה ובארגון הספרייה הכיתתית יסייע להם להכיר את הספרים ולהתמצא בספרייה ויאפשר להם להבין את החשיבות של ארגון קבוע של הספרים.

להלן המלצות להקמת הספרייה:

✪ חשוב לבקר בספרייה העירונית או היישובית או בזו שקיימת בבית הספר. כדאי שביקור זה יעשה לפני שמתחילים להקים את הספרייה הכיתתית מפני שכך אפשר יהיה ללמוד על אופן ארגון הספרים ועל אופן ההשאלה בספריות. עם זאת מובן שמאחר שהספרייה בכיתה קטנה ושהיא משרתת מספר תלמידים מצומצם, היא תהיה מאורגנת באופן אחר.

✪ חשוב לקבוע תבחינים (קריטריונים) לארגון הספרייה הכיתתית ולמיון הספרים. הארגון יכול להשתנות במהלך השנה.

✪ מומלץ למנות ספרנים מקרב התלמידים היכולים לנהל את הספרייה.

- ★ מומלץ לחבר כללים לשימוש בספרייה עם הילדים.
- ★ מומלץ להקצות מדף לתצוגה של ספרים על פי הנושאים הנלמדים, מדף לספרים חדשים ולעיתוני ילדים.
- ★ מומלץ להציע לילדים להביא את הספרים שהם אוהבים ושאותם הם מוכנים להשאיל לחבריהם. אפשר לבקש מהם שיכתבו ויצגו המלצה קצרה מדוע אהבו את הספר.
- ★ **יצירת משחקים בעקבות קריאת ספרים**, כגון: משחק מסלול, משחק זיכרון (סופר-ספר, דמות-ספר), רביעיות, תצורף (סופר-ספר, כריכות של ספרים, איורים מתוך ספרים), דומינו.
- ★ **יצירת מרכז קשב והקלטות** - האזנה לספר-קלטת, מתן אפשרות לילדים להקליט את עצמם קוראים, מספרים, מציירים, מסבירים, ממלילים מחשבות ורגשות.
- ★ **מאגר הספרים** - חשוב שמאגר הספרים יהיה מגוון ויכלול יצירות של יוצרים המייצגים תרבויות שונות וסגנונות כתיבה שונים, יצירות המעשירות את התלמידים מבחינה רגשית ומבחינה ערכית וספרים הקשורים לתחומי העניין של התלמידים. הנה דוגמות אחדות:
- ★ ספרים שיש בהם איורים, יחידות הטקסט קצרות, רצף העלילה ברור, התבניות חוזרות על עצמן (כגון משפטים בסיפורים בעלי מבנה צביר).
- ★ ספרים שהיקף המלל מתאים לרמת ההתקדמות של התלמידים בקריאה. תלמיד שקריאתו שוטפת יכול להתמודד עם טקסט ארוך יותר מתלמיד שמיומן פחות בקריאה.

המלצות לעידוד הקריאה

האזנה לקריאה קולית

- ★ חשוב לקרוא בפני התלמידים מתוך ספרים כחלק מיום הלימודים. חשוב להמשיך בפעילות זאת גם לאחר שהתלמידים רכשו שליטה במיומנויות הפענוח והם יכולים כבר לקרוא בעצמם. הקריאה בקול מסייעת לתלמידים להרחיב את ידע העולם ולהעשיר את אוצר המילים והמבנים התחביריים האופייניים לשפה הכתובה. חשוב שיווצר קשר בין קריאה להנאה כדגם לאדם קורא.
- ★ חשוב ללוות את הקריאה בתיווך המורה וליזום שיח המאפשר הבניה משותפת של משמעות הטקסט ביחס לתוכן, למסרים, לאיורים ועוד.
- ★ מומלץ להכין עבודות יצירתיות בעקבות האזנה לקריאה קולית, כגון: תאטרון בובות, משחק בדמויות מן הספרים.
- ★ מומלץ לקרוא סיפורים בהמשכים.
- ★ מומלץ להפגיש את התלמידים עם אותה יצירה בערוצים שונים: ספרים, קלטת שמע, סרט, ספר ממוחשב.
- ★ כדאי להזמין לכיתה אורח (הורה, או כל דמות אחרת מהקהילה) אשר לובש את "גלימת המספר" וקורא לילדים ספר שקראו לו בילדותו.

קריאה עצמית

- ✪ חשוב להקצות זמן לקריאה חופשית יום-יומית כחלק משגרת יום הלימודים.
- ✪ חשוב להדריך את התלמידים בבחירת ספרי קריאה בהתאם לרמת רכישת הקריאה שלהם, כך שהקריאה תהיה נטולת מאמץ הקשור בפענות. קריאת ספר ברמת קריאות מתאימה תאפשר לקורא לחוות הנאה.
- ✪ חובה להדריך את התלמידים לבחור ספרי קריאה על סמך מידע והמלצות של קוראים אחרים.
- ✪ חשוב לעודד את התלמידים להקדיש זמן לקריאה גם מחוץ לכותלי בית הספר. מומלץ לעודד אותם להשאיל ספרים באופן סדיר בספרייה העירונית או הישובית.
- ✪ חשוב לעודד את התלמידים לשתף אחרים בחוויית הקריאה שלהם, ובכך לעורר עניין בקרב שותפי השית.

המלצות לפיתוח מנהיגות קוראים צעירים

- ✪ מומלץ כי בכל פרק זמן קבוע יספר תלמיד אחר על ספר שקרא, וכך ייחשפו התלמידים לספרים אחרים הנמצאים בספרייה.
- ✪ מומלץ כי תלמיד שקרא את מספר הספרים הגדול ביותר יוזמן להמליץ על אחד הספרים שקרא בפני חבריו לכיתה.
- ✪ מומלץ לתת לתלמידים לבחור קטעים מתוך הספרים שאותם קראו לקריאה בפני תלמידים אחרים.
- ✪ מומלץ ליזום מהלכים כחלק משגרת החיים בכיתה שבאמצעותם יעודדו התלמידים את חבריהם לקרוא, יתעדו את השאלת הספרים, יכינו משחקים ויערכו סקרים על הרגלי הקריאה של תלמידי הכיתה.

המלצות לעידוד קריאה משותפת

- ✪ תלמידים קוראים עם תלמידים - פעילויות קריאה שבהן תלמידים בוגרים קוראים עם תלמידים צעירים בכיתות א'-ב'.
- ✪ תלמידי כיתה ב' מארחים את תלמידי כיתה א' בכיתתם או בספרייה למפגש שבו כל תלמיד מכיתה ב' קורא סיפור לתלמיד מכיתה א'.
- ✪ קריאה בצוותא - תלמידים קוראים ספר ומשוחחים עליו בקבוצות קטנות.

שיתוף ההורים

- הבסיס לאוריינות קריאה של תלמידים טמון בהתנסויות הקריאה המשותפות שלהם עם הוריהם עוד בטרם הלכו לבית הספר. להורים תפקיד חשוב ונכבד בעיצוב הרגלי הקריאה של הילדים, בחינוך לאהבת הספר ובבניית כישורים הכרחיים לרכישת קריאה. לפיכך מומלץ להמשיך ולטפח את תרבות הקריאה במסגרת הבית באמצעות פעילויות משותפות לילדים ולהורים סביב קריאת ספרים.
- ✪ חשוב להעלות את מודעות ההורים לחשיבות הקריאה להנאה ולהיותה מקדמת הישגים.

- ✪ יש לעודד את ההורים להמשיך לקרוא בקול לילדיהם על אף היותם "קוראים עצמאיים", מתוך הבנה שפעילות זו מעוררת הנעה לקריאה ומפתחת את יכולות הקריאה של ילדיהם.
- ✪ מועדוני קריאה להורים וילדים - מומלץ לארגן מפגשים של קריאת ספרים משותפת ומהנה בהנחיית מורה. המפגשים כוללים: קריאה בספר, הדגמה של דרכי קריאה בספר, ארגון פעילות המכוונת ליצירת דיאלוג בין הורה לילד, השאלת ספרים משותפת מספריית הכיתה או מספריית בית הספר. מועדונים אלה משמשים מודל עבור ההורים לקיום של פעילות מסוג זה בבית.
- ✪ מומלץ ליצור כמה תרמילים נודדים קטנים ייעודיים לפעילות בעקבות קריאה (תיקים מוכנים או מעוצבים על ידי המורה או התלמידים). כל תרמיל יכיל ספר ומחברת מקושטת וינדוד בין בתי התלמידים. כשהתרמיל יגיע למשפחה, יקראו ההורים את הספר לילדם ויתעדו את פעילותם במחברת. התיעוד יישאר פתוח לקריאת הורים וילדים אחרים ויזמן מגוון של תגובות. בראשית המחברת מומלץ לצרף הנחיות והמלצות למפגש של הילדים עם הוריהם ולאופן תיעודו. לכל משפחה תוקדש מראש כפולת עמודים שם יוכלו בני המשפחה לתעד את מפגש הקריאה. בתום שבוע יחזיר התלמיד את התרמיל לכיתה, והמורה תאפשר לו לשתף את הכיתה בחוויית הקריאה שחווה בבית. המורה יכולה להציג בכיתה את התגובות ואת היצירות שהמשפחה בחרה לתעד במחברת.
- ✪ מומלץ כי כל משפחה תארח קבוצה של ארבעה תלמידים. המשפחה המארחת תכין הזמנות, תתכן פעילות בעקבות קריאה משותפת של הספרים ותתעד את המפגש. התוצרים יוצגו בבית הספר.
- ✪ מומלץ כי מדי פעם יגיע הורה לספר סיפור שאהב בילדותו או ספר אחר שבחר. בתום הקריאה תתארגן פעילות חווייתית לילדים.

מתן מענה לתלמידים מיומנים פחות

- תלמיד המיומן פחות בקריאה, יתקשה לקרוא להנאתו. ההנאה מקריאה קשורה ליכולת נרכשת לקרוא בקלות ובלא מאמץ, על כן סביר שתלמיד מיומן פחות יפתח נטייה של הימנעות מקריאה.
- ✪ אם התלמיד עדיין אינו קורא עצמאית או שקשיי הקריאה אינם מאפשרים לו להתמודד עצמאית עם הטקסט, מומלץ לקרוא בפניו את הספר שבחר או שנבחר בעבורו. חשוב לבחור ספר שיעניין וירתק אותו ולקרוא אותו באופן שהתלמיד יחוה חוויה רגשית ואינטלקטואלית.
- ✪ חשוב לברר עם התלמידים את תחומי העניין שלהם ואת סוגי הסיפורים שהם אוהבים כדי להציע להם ספרים המעניינים אותם והמתאימים לרמת הקריאה שלהם. יש לסייע לתלמידים אלה בבחירת הספרים בספרייה.
- ✪ מומלץ להפנות את התלמידים לאתרים שבהם אפשר להאזין לקריאה מוטעמת של ספרות יפה.

מתן מענה לתלמידים מיומנים מאוד

- ✪ מומלץ לעודד תלמידים שקריאתם טובה ושמרבים בקריאה לגוון את הספרים שהם קוראים מבחינת הסוגה, סגנון הכתיבה ועוד.

✪ מומלץ לעודד תלמידים אלה לשוחח בקבוצה רב-גונית על הספרים שקראו ולהסביר מדוע הם אהבו או לא אהבו ספר שקראו.

✪ אפשר להמליץ על קריאה עצמית של ספרים מתוך "ספרות מופת".

תקשוב

מומלץ להשתמש באתרים שונים הקיימים במרשתת תוך הפעלת שיקול דעת פדגוגי.

הרחבות וקישורים

✪ פוזנר, מ' (פברואר 2009). הדרך האחרת לקידום הישגים: לקרוא מרצון ועל פי בחירה אישית.

<http://www.cet.ac.il/newsletter/cetnews/2009/February/reading.htm>

✪ "ספריות בתי ספר - סיפור הצלחה", הוכן על ידי קרן המחקר של הוצאת Scholastic ומופיע בתרגום עברי

באתר "ספריות באוויר" בכתובת <http://www.cet.ac.il/libraries/teachers-librarians/docs/Libraries.doc>

עודכן ב-2006.

✪ מה אומרים מחקרים על מוסכמות שאנו מחזיקים בנושא קריאה? סקירת ספרות מקיפה, מרים פוזנר באתר

"ספריות באוויר" בכתובת <http://www.cet.ac.il/libraries/teachers-librarians/docs/Libraries.doc>

✪ הערכת תכניות לעידוד הקריאה בגני הילדים (תשע"א), ראמ"ה, משרד החינוך, cms.education.gov.il/NR/

rdonlyres/87004057.../report_idud_kriaa.doc

✪ תשתית לקראת קריאה וכתובה, ת"ל לגן הילדים (תשס"ו). ירושלים. הוצאת משרד החינוך והמזכירות

הפדגוגית http://cms.education.gov.il/educationcms/units/preschool/kria_ktivatochniyotlimodim/

tocnitlimudimtashtittocnit.htm

ספרים מוצעים לכיתה א'

1. בלום עמוס והלית, **חולץ של אבא**, הקיבוץ המאוחד, (2013).
2. גודארד יוסי, **הענן שהלך נגד הרוח**, הקיבוץ המאוחד, (2011).
3. גולדברג לאה, **דוד קוסם**, ספרית הפועלים, (2013).
4. וסטרלנד קייט, **הקרוסלה של קוראלי**, פלא, (2011).
5. צלר אליזבת, קולוך בריגיטה, **הנסיכה אנבל והדרקון אמדאוס**, כנרת זמורה-ביתן, (2012).
6. קרק דניאל, **עכבר הספרייה**, כנרת זמורה-ביתן, (2012).
7. רוז ג'רלד, **נמר שטית**, אגם, (2011).
8. בלהסן נטלי, **גברת מגזרת**, הקיבוץ המאוחד, (2011).
9. גרייבס קית', **תרנגול בגדולי!** כנרת זמורה-ביתן, (2011).
10. זרחי נורית, **התרנגולת שהלכה אחורה**, עם עובד, (2012).
11. פרי ינאי, **האסטרואיד האדום**, כתר, (2010).
12. מוזן רותו, **סעודה אצל המלכה**, עם עובד, (2010).
13. ליין סמית, **זה ספר**, עם עובד, (2011).
14. מקמל-עתיר נאוה, **נקודה למחשבה וסוד הארמון השקוף**, ידיעות ספרים, (2011).
15. ע' הלל, **מעשה בחתולים**, כתר, (1977).
16. הוברמן מרי אן, **שבעה אכלנים משונים**, הד ארצי, (1998).
17. גרוסמן דויד, **חיבוק**, עם עובד, (2011).
18. כהן – אסיף שלומית, **מעשה בכוכב שנפל לשלולית**, ספרית פועלים, (2010).
19. ליבוביץ הדר, **גור של דינוזאור**, מטר, (2010).
20. מאנץ' רוברט, **הנסיכה שלבשה שקית ניר**, טל-מאי, (2012).
21. טומניאן הובנס, **לא היה ולא נברא!** דני ספרים, (2010).
22. מערבי יוסי, **שני חברים וקסם**, הקיבוץ המאוחד, (2011).
23. דמי, **הבגד הרעב**, כנרת, זמורה-ביתן, (2009).

24. הלקולסקי לזלי, **צמריקו**, כנרת, (2009).

25. אורלב אורי, **משגעת פילים**, כתר, (1977).

מידע והצעות לפעילויות

1. בלום עמוס והלית, **חולץ של אבא**, הקיבוץ המאוחד, 2013.

תקציר הסיפור:

"חולץ של אבא" הוא סיפורה של חולצה קרועה ומרופטת, חולצה שהאב אוהב, אך היא נזרקת לפח. הספר מתאר את קורותיה של החולצה מפח האשפה ועד חזרתה הביתה.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 חפצים אליהם אנו קשורים - תארו, ציירו חפץ אליו אתם קשורים במיוחד או ספרו עליו. ציינו שמות של חפצים מיוחדים (שמות חיבה), האנשה של חפצים וחיבור שפה מיוחדת לו, המחזה

📖 פרידה מחפץ אהוב - שיח על דרכי פרידה, על התמודדות עם פרידה מחפץ

📖 מחזור - יצירה בנושא מחזור מבדים צפייה בתשדירים בנושא מחזור

הסופרת הלית בלום כתבה באתר עיתון "הארץ"

מחזור - תכנית התחקירים של אליק ובליק - ערוץ הופ youtube

2. גודארד יוסי, **הענן שהלך נגד הרוח**, הקיבוץ המאוחד, 2011.

תקציר הסיפור:

הרוח מפזרת את העננים ברחבי הארץ. העננים רבים ביניהם ואינם מרוצים. רק ענן אחד ביישן אינו מוכן לריב ומחכה בסבלנות לתורו. סבלנותו משתלמת!

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 ביטויים למילה רוח - איור ביטויים מהסיפור חידון פנטומימה - זיהוי הביטויים בפנטומימה

📖 הסבלנות משתלמת - דיון בנושא איפוק וסבלנות

📖 מקומות בארץ - הכנת "מפה אילמת" וזיהוי מקומות מהסיפור

📖 יצירה - הכנת עפיפונים או שבשבת רוח

יוסי גודארד - ויקיפדיה

3. גולדברג לאה, דוד קוסם, ספרית הפועלים, 2013.

תקציר הסיפור:

סיפור נונסנס בחרוזים.

אצל דוד קוסם הכול אפשרי... סיפור שופע דמיון והומור.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 נונסנס - כתיבה או ציור של נונסנס, של מילים מצחיקות, של צירופים משעשעים

📖 קסמים - סדנת קסמים

📖 הדוד שלי - סיפורי דודים: מה אני עושה עם הדוד שלי? דוד מצחיק וכו'

פרופיל אומן - שחר קובר מאייר

לאה גולדברג - ויקיפדיה

4. וסטרלנד קייט, הקרוסלה של קוראלי, פלא, 2011.

תקציר הסיפור:

גמד קטן מראה לילי המשועממת איך להיכנס לעולם הדמיון ולהפיג את השעמום באמצעות כניסה לעולם הסיפורים.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 תפקיד הדמיון, דיון. חברו סיפור דמיוני.

📖 ציור או יצירה בדרך אחרת של כלי שיעביר אותנו אל עולם הדמיון.

📖 קוראלי קורא + לי. דמיינו, מיהו קוראלי שלכם? איזו דמות היא?

הצעות לפעילות - אתר "את זה"

5. צלר אליזבת, קולוך בריגיטה, הנסיכה אנאבל והדרקון אמדאוס, כנרת זמורה-ביתן, 2012.

תקציר הסיפור:

לאחר מות אימה מוצאת הנסיכה העצובה חבר בדמות דרקון העוזר לה להתגבר על העצב. מעשייה עם סוף טוב...

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 דרקון מפחיד או ידידותי? כיצד הייתם מרגישים אם היה נגלה אליכם דרקון?

סטריאוטיפ.

📖 חברות, "אני אלוה אוֹתָךְ ותמיד תמיד אהיה איתך." כתבו משפטים לחבר.

📖 דמעות. מתי אתם בוכים? שמחה, עצב, התרגשות...

📖 יצירה. קופסת דמעות.

📖 ציירו ביצת זהב ואת מה שהייתם רוצים שיבקע ממנה...

6. קרק דניאל, עכבר הסֶפְרִיָה, כנרת זמורה-ביתן, 2012. מאנגלית: אירית ארב

תקציר הסיפור:

סם העכבר מתגורר בספרייה. בלילות הוא יוצא ממחבואו, מסתובב בה, קורא ספרים ולומד להיות סופר בעצמו.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 מי רוצה להיות סופר?

📖 מה התכונה החשובה ביותר שצריך סופר?

📖 הכנת כריכה או ספרון.

📖 ציירו את הספרייה שהייתם רוצים.

📖 צפייה בתכניות "מה זו מוזה" מפגשי סופרים ב"וטיוב".

הצעות לפעילות – אתר "דף דף"

7. רוז גרלד, "נמר שטיח", אגם, 2011. מאנגלית: רונית חכם

תקציר הסיפור:

אגדה על נמר שהזדקן. הוא בחר לשנות את גורלו, ולכן עבר לבית הראג'ה וחי שם חיי נוחות ופאר עד שהגיע רגע בחינת נאמנותו לבית...

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

- 📖 היחס לקשיש, מקומו של הקשיש בחברה.
- 📖 לקיחת אחריות, עשיית מעשה כדי לשנות את מצבי...
- 📖 יצירה: הכנת תפאורה של ארמון הראג'ה.
- 📖 יצירה: הכנת שטיח מתמונות צבעוניות או מחומרים אחרים.

8. בלהסן נטלי, גברת מגזרת, הקיבוץ המאוחד, 2011.

תקציר הסיפור:

גברת מגזרת חיה לבדה בבית עשוי נייר. יום אחד הרוח נושאת אליה נייר לבן איתו תגשים את חלומותיה.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

- 📖 משאלות. מהן המשאלות שלך? וכיצד תוכל להגשימן?
- 📖 יצירה: הכנת עץ משאלות
- 📖 יצירה: הכנת מגזרות נייר
- 📖 יצירה: הכנת סימניות ממגזרות נייר
- 📖 צפייה בראיון עם הסופרת ב"יוטיוב"

הכנת פרחים מגזרי נייר - סרטון באתר YouTube

9. גרייבס קית', תרנגול בגדול, כנרת זמורה-ביתן, 2011.

תקציר הסיפור:

מביצה ענקית בוקע אפרוח שונה ומפחיד. הוא מתגלה כיצור שקול, מרגיע ונבון שמרגיע את כל דיירי הלול מכל הבלתי ידוע ומוכר.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 קבלת השונה. מה הפחיד את התרנגולות בלול? מה היה שונה באפרוח? במה השונות שלו עזרה לו?

📖 חברות. מה עשה האפרוח למען חבריו? מה היית עושה אתה? מה היא חברות?

📖 יצירה. הכנת רצועות בריסטול ועליהן יכתבו הילדים היגדים על קבלת השונה. הכנסת ההיגדים לביצת הענק

הצעות לפעילויות - "דף-דף"

10. זרחי נורית, התרנגולת שהלכה אחורה, עם עובד, 2012.

תקציר הסיפור:

התרנגולת נקלעת בטעות לבית ילדה ומנסה למצוא את דרכה בחזרה.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 התייחסות לכותרת הספר, כיוון הקריאה והפרדוקס בה.

📖 התייחסות לאיורים ולכיתוב בהם, האיורים משלימים את הסיפור.

📖 תארו, ציירו, ספרו: מה המקום שאתם הכי אוהבים?

📖 מה היה קודם: הביצה או התרנגולת? הכרת הביטוי.

📖 נורית זרחי, היכרות עם היוצרת ועם יצירותיה.

על הספר - עיתון "הארץ"

נורית זרחי

11. פרי ינאי, האסטרואיד האדום, כתר, 2010.

תקציר הסיפור:

תושבי כדור הארץ מגלים כי אסטרואיד ענק ועליו מפלצת מתקרבים אליהם במהירות. כיצד יינצלו? על החשש מהשונה וההתגוננות ממנו...

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 אסטרואיד, חלל, הכרת המושגים

📖 צפייה בסרטוני מידע על החלל

📖 ניצחון החלש על החזק

📖 יצירה: הכנת מפלצות מחומרים שונים

מאמר באתר עיתון "הארץ"

אתר "הפנקס" - פרופיל אומן ינאי פרי

אסטרואיד - ויקיפדיה

סרט וידאו - האסטרואיד שחלף על פני כדור הארץ

12. מוזן רותו, סעודה אצל המלכה, עם עובד, 2010.

תקציר הסיפור:

נינה יושבת ליד שולחן האוכל ו"זוכה" להערות בנושא נימוסי שולחן מהוריה. מה קורה כשיום אחד היא מוזמנת לסעוד על שולחנה של מלכת אנגליה?

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 נימוסי שולחן: כיצד עורכים שולחן? מסובין לשולחן?

📖 נימוסים וגינוני מלכים.

📖 יצירה: הכנת פלייסמנט (תחתית לצלחת)

ביקורת אתר "הפנקס"

13. ליינ סמית, זה ספר, עם עובד, 2011.

תקציר הסיפור:

מפגש הומוריסטי בין ספר למחשב

רעיונות לדין ופעילויות בעקבות הקריאה:

📖 יתרונות וחסרונות של ספר ומחשב.

📖 הכנת ספרון במחשב. (אתרים חינמיים קיימים)

📖 יצירה: הכנת משטח לעכבר מחשב

איך מכינים ספר מאורגמי? – YouTube

14. מקמל-עתיר נאווה, נקודה למחשבה וסוד הארמון השקוף, ידיעות ספרים, 2011.

תקציר הסיפור:

בארמון המלך נולדה נסיכה ללא נקודת החן המלכותית. משפחת המלוכה מנסה למצוא פתרון שילמד אותנו מה הנקודה העיקרית...מה חשוב באמת...

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 "סימנים משפחתיים" דברים שעוברים בירושה במשפחה.

📖 מה חשוב באמת?! מהם הדברים החשובים באמת, לדעתכם?

📖 צפייה בשיחה עם הסופרת "נאווה מקמל עתיר" באתר הסופרת.

📖 יצירה: סדנת איפור...איפור משפחתי - אפרו את עצמכם או התחפשו לבן משפחה שלכם.

[האתר של נאווה מקמל עתיר](#)

15. ע' הלל, מעשה בחתולים, כתר, 1977.

תקציר הסיפור:

שני חתולים, לבן ושחור, מנסים להתנשא זה על זה ופותחים במריבה. לאחר שמבינים שאין האחד עולה על השני, הם משלימים וחוזרים להיות חברים.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 חברות וכעסים. מה עשו החתולים כשרבו? מה אתם עושים? כיצד אתם משלימים?

📖 המחזה

📖 מסיבת תחפושות. מי אני? להתחפש לזהויות אחרות

📖 הכנת "בנק רעיונות" לפתרון מריבות

ע' הלל - אתר "דף דף"

16. הוברמן מרי אן, שבעה אכלנים משונים, הד ארצי, 1998.

תקציר הסיפור:

כל אחד מבני המשפחה מעדיף אוכל אחר, ואמא מנסה לספק את הרצונות של כולם. ביום הולדתה תיפתר הבעיה...

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 מהם המאכלים האהובים עליך? מה לא אהוב עליך? ערכו או ציירו רשימת מאכלים.

📖 מי מכין בבית את האוכל? ומה אתם נוהגים לאכול?

📖 כיצד אתם מגיבים כשמכינים לכם אוכל שאינכם אוהבים? העלו רעיונות כיצד יש להגיב.

📖 תכננו ארוחה לטעמכם והציגו אותה להורים.

17. גרוסמן דויד, חיבוק, עם עובד, 2011.

תקציר הסיפור:

אם ובנה יוצאים לטיול שבו אומרת האם לבנה שהוא יחיד ומיוחד. הבן רואה בייחודיות בדידות, אך האם מרגיעה אותו, מראה לו את הצדדים האחרים ומגוננת עליו בחיבוקה.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 במה אני מיוחד?

📖 יתרונות וחסרונות של ייחודיות.

📖 יתרונות וחסרונות של קבוצה והשתייכות.

📖 מהם הדברים שאני אוהב לעשות לבד? ומהם שאני אוהב לעשות בקבוצה?

גרוסמן דויד - סימניה

18. כהן - אסיף שלומית, מעשה בכוכב שנפל לשלולית, ספרית פועלים, 2010.

תקציר הסיפור:

נולי ששוכב לישון במיטתו, פוחד מהחושך. הוא נפגש עם כוכב שיורד אליו ושעוזר לו להתגבר על הפחד מהחושך.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 פחדים שלי מהחושך

📖 פתרונות לפחדים בלילה

📖 יצירה: הכנת "קופסת אור" לגירוש החושך בלילה

📖 שלומית כהן - אסיף, היכרות עם הסופרת ועם יצירותיה

שלומית כהן - אסיף - אתר "דף דף"

19. ליבוביץ הדר, גור של דינוזאור, מטר, 2010.

תקציר הסיפור:

שני אחים יוצאים עם הוריהם לפיקניק ביער. בעת שיטוטיהם ביער הם מוצאים מערה שבפתחה גור של דינוזאור... הספר עוסק בדמיון של ילדים, בפחדים ובבעלי חיים.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

- 📖 חידון בעלי חיים: ציירו מערה ובפתחה תנו לילדים לצייר זנב של חיה. על הילדים לנחש
- 📖 איזה בעל חיים מסתתר במערה.
- 📖 ערכו רשימה של בעלי חיים מפחידים. ממה אני מפחד? ציירו או כיירו אותם בפלסטלינה.
- 📖 ציירו כתם צבע כלשהו ותנו לילדים להמשיך על פי דמיונם את הציור.

אתר "טקסט" – תמונות ומידע

שלד נדיר של גור דינוזאור

על צבע, קומפוזיציה ודינוזאורים – אתר "הפנקס"

20. מאנץ' רוברט, הנסיכה שלבשה שקית ניר, טל-מאי, 2012.

תקציר הסיפור:

אגדה בהיפוך תפקידים.. הנסיכה מצילה את הנסיך....

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

- 📖 תפקידי נסיכים ונסיכות, מגדר.
- 📖 לבוש מקובל של נסיכות. ציירו נסיכות כפי שאתם מכירים.
- 📖 יצירה: ציור או הכנת תחפושת של נסיכה "אחרת". לו היו נסיכות היום כיצד הן היו לבושות?
- 📖 יצירה: הכנת שקיות מנייר.

הכנת שקית נייר מעיתונים

מחזור – תכנית התחקירים של אליק ובליק

21. טומניאן הובנס, לא היה ולא נברא! דני ספרים, 2010.

תקציר הסיפור:

סיפור על מלך המבקש שיספרו לו סיפור שלא היה ולא נברא ועל איכר אחד המצליח להערים עליו.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 סיפורי בדיה. שיחה על הסוגה. הילדים יכתבו סיפורי בדיה, והסיפורים ייאספו לקובץ

כיתתי.

📖 ערכו רשימת פריטים שניתן לקנות בכסף ופריטים שלא ניתן לקנות בכסף.

📖 הכינו מטבעות כסף מחמרן ובקשו מהילדים להכין שטרות כסף. לאחר מכן בנו חנות של

פריטים אותם ניתן לקנות בכסף...

22. מערבי יוסי, שני חברים וקסם, הקיבוץ המאוחד, 2011.

תקציר הסיפור:

שני חברים מוצאים כלב וכל אחד מהם רוצה לאמצו. מתפתחת מריבה מי ייקח את הכלב. הקוסם מגידברה יעזור להם למצוא פתרון.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 פתרון קונפליקטים. הצעות לפתרונות של סיטואציות בין ילדים.

📖 בעלי חיים. איזה בעל חיים היית רוצה לאמץ?

📖 צפייה באינטרנט בראיונות עם היוצר יוסי מערבי. (ראיונות בעקבות הסיפור)

יוסי מערבי – ויקיפדיה

23. דמי, הבגד הרעב, כנרת, זמורה-ביתן, 2009.

תקציר הסיפור:

עיבוד לסיפור עם אודות חודג'ה נאסר-א-דין המוזמן לארוחה בבית חברו העשיר. בדרכו בגדיו נקרעים והוא זוכה ליחס משפיל.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 הבגד עושה את האדם? פזרו תמונות של דמויות בלבוש שונה ובקשו מהילדים לבחור דמות. עד כמה הופעתה החיצונית השפיעה על הבחירה?

📖 מי הוא חבר אמיתי? וכיצד נבחר לנו כזה?

📖 טורקיה ותרבותה באמצעות האיורים בספר.

על הספר - אתר "דף דף"

24. הלקולסקי לזלי, צמריקו, כנרת, 2009.

תקציר הסיפור:

צמריקו הטלה לא מוכן ללכת עם העדר. הוא מנסה בקנאות לשמור על האינדיבידואליות שלו מול הוריו ומול חבריו. שום דבר לא משפיע עליו.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 היחיד בקבוצה. יתרונות וחסרונות

📖 "ללכת עם העדר". דיון במושג בהיבט החיובי והשלילי שלו

📖 כבשים וצמר. אריגה, נול, מילים הקשורות לנושא ופעולות הקשורות לכך

📖 יצירה. פסל קבוצתי, ציור קבוצתי, הכנת כבשים מצמר גפן

על הספר - מתוך "דף דף"

25 . אורלב אורי, משגעת פילים, כתר, 1977.

תקציר הסיפור:

ילדה שובבה, עליזה ומלאת דמיון מצליחה להרגיז את הוריה במעשיה, אך הם, כמובן, אוהבים אותה כמו שהיא.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 דברים מרגיזים שאני נוהג לעשות.

📖 התגובות של הסביבה והמשפחה למעשים שלי.

📖 ביטויים ומטבעות לשון בסיפור.

📖 יצירה: ציור ויצירה בחומרים של מטבעות לשון.

אורי אורלב - לקיסקון הספרות העברית החדשה

רשימת ספרים מומלצים לכיתה ב'

1. הופרט דן, הנסיכה וכיכר הלחם האמיתית, הקיבוץ המאוחד, 2013.
2. זרחי נורית, קרונימוס יוצר העולמות, קוראים, 2012.
3. מיכאל סמי, צרצרון שר גם בחורף, כנרת זמורה-ביתן, 2012.
4. ג'נקינס אמילי, צעצועים יוצאים לטיל, טל-מאי - ידיעות ספרים, 2011.
5. לובל ארנולד, מרק עכברים, צלטנר ספרים, 2010.
6. מזי"א עדנה, הרפתקה בתאטרון, כנרת, 2012.
7. מנור אהוד, מעשה בעכבר שלא רצה להיות עכבר, מודן, 2012.
8. יאן-פורוז ריטה, הלב של שירז, כנרת, 2010.
9. שם-טוב תמי, הסיפור של אליעזר בן-יהודה, זמורה ביתן, 2010.
10. אבולעפיה יוסי, לא תאמינו, אבל זה מה שקרה, עם עובד, 2010.
11. ברלי רוברט, צעד גדול לאנושות, כנרת, 2010.
12. די-נור רמונה, מאי יוני יולי מול הבית המכושף, כתר, 2009.
13. אורבך אורי, מתקן החלומות, דני ספרים, 1995.
14. שלונסקי אברהם, אני וטלי בארץ הלמה, ספרית פועלים, 2008.
15. רות מרים, טבעת הקסמים, ספרית פועלים, 2004.
16. לובל ארנולד, צפרדי וקרפד ביחד, אדם, 1982.
17. חפר רוני, האוצר של צ'מבלו, כתר, 2003.
18. סמולמן סטיב, הכבשה שבאה לארוחת הערב, כנרת, זמורה-ביתן, 2008.
19. ברוז אנני, "אייבי + בין", כתר, 2012.
20. ביניק כריסטיאן, ג'ינג'ית שחקנית כדורגל, ספר לכל, 2008.
21. דמי, גרגר אחד של אורז, כנרת, זמורה-ביתן, 2008.
22. אבולעפיה יוסי, האי של יאשקה, עם עובד, 2006.
23. גלברט-אבני עפרה, צביקה רב רגל, הקיבוץ המאוחד, 1995.

24. גדליה עמי, **שמנמותק**, הקיבוץ המאוחד – כתר, 2011.

25. מערבי יוסי, **עץ המיץ**, הקיבוץ המאוחד, 2010.

מידע והצעות לפעילויות

1. הופרט דן, הנסיכה וכיכר הלחם האמיתית, הקיבוץ המאוחד, 2013.

תקציר הסיפור:

נסיכה מפונקת מנסה למצוא מהי כיכר הלחם האמיתית. בדרך היא תגלה מהן חברות, אחריות ונתינה.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 דברים מוכנים וקנויים לעומת דברים שנעשים בעבודת יד ובהשקעה.

📖 מאכלים מוכנים ומאכלים שמכינים בבית שלכם. הביאו מתכונים של מאכלים ביתיים והכינו ספר מתכונים כיתתי.

📖 "בזיעת אפך תאכל לחם" (בראשית ג' י"ט). שיח על הפסוק ועל משמעותו בעקבות הסיפור.

📖 יצירה: הכנת מתנה מעשה ידיכם לחבר או בן משפחה.

📖 צפייה בהצגה "הנסיכה וכיכר הלחם האמיתית".

כתבה מאתר "מרמלדה"

2. זרחי נורית, קרונימוס יוצר העולמות, קוראים, 2012.

תקציר הסיפור:

קרונימוס דמות "הכול יכול" יוצר עולמות דמיוניים. לטוטו הילד יש משאלה: "אני רוצה עולם שיתאים לי בדיוק". אבל לטוטו יש בעיה, התור לבקשות אצל קרונימוס ארוך מאוד. יש אנשים נוספים וגם להם יש גם בקשות. טוטו כותב מכתב למר קרונימוס שבו מפרט את בקשתו. הזמן חולף, טוטו מתבגר והופך לנער בוגר וכעת אינו זקוק לעזרה. "עכשיו כשגדלתי, אני אדאג בעצמי. יהיה לי עולם מתאים בדיוק".

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 דברים שאני אוהב לעשות עם אבא ועם אמא.

📖 איזה עולם הייתי רוצה?

📖 איזה חפצים ודברים הייתי רוצה שיהיו בעולם שלי?

📖 יצירה: הכנת דגם של עולם דמיוני מחומרים מגוונים.

📖 התבונן דרך טלסקופ דמיוני. תאר מה אתה רואה?

📖 כתוב בתוך כוכב בקשה לאדם שאתה אוהב.

תמונות מתוך הספר

הסופרת נורית זרחי - "דף דף"

3. מיכאל סמי, **צרצרון שר גם בחורף**, כנרת זמורה-ביתן, 2012.

תקציר הסיפור:

צרצרון מתעורר משנת החורף שלו ומבקש לשיר. הוא עורך נשף עם כל החרקים ויחד הם שרים ואנו מגלים את הטבע במיטבו.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 הצרצר. הכרת החרק ותכונותיו בדגש על קולו.

📖 הכרת חרקים נוספים.

📖 עונות השנה. מה היא העונה המועדפת עליך?

📖 דברים שאני אוהב לעשות בחורף. דברים שאני אוהב לעשות בקיץ.

📖 שירי חורף ושירי קיץ.

סמי מיכאל - ויקיפדיה

4. ג'נקינס אמילי, **צעצועים יוצאים לטיל**, טל-מאי - ידיעות ספרים, 2011.

תקציר הסיפור:

ילדה יוצאת מחדרה עם שלושה מהצעצועים שלה והם אינם יודעים לאן היא לוקחת אותם.

הסיפור מתאר שישה פרקים מחייהם של הצעצועים.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 מהו הצעצוע האהוב עליך? מאיזה חומר הוא עשוי?

📖 מתי אתה משחק בצעצועים? עם מי אתה משחק בהם?

📖 המחזה וזדו שיח בין צעצועים

📖 תערוכת אוסף צעצועים של ילדי הכיתה

📖 יצירה: הכנת צעצועים מחומרים שונים

פרק ראשון של הספר - ידיעות ספרים

5. לובל ארנולד, מרק עכברים, צלטנר ספרים, 2010.

תקציר הסיפור:

סמור מבקש להכין מרק עכברים, אך העכבר המבקש נפשו, טוען שהמרק לא יהיה טעים אם אין בו סיפורים. זהו סיפור המסגרת שבעקבותיו מסופרים ארבעה סיפורים שבזכותם ניצל העכבר.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 כוחם של סיפורים. חיבור לסיפורי "אלף לילה ולילה" וסיפור "שחרזאדה".

📖 סמור ועכבר. היכרות עם בעלי החיים וההבדל ביניהם.

📖 התמקדות בסיפור אחד, למשל: "שיח קוצים" וזרכו לשוחח על ראיית הטוב בדברים, יתרונות הקוץ וכד'.

📖 חידון עובדות על סמורים ועכברים

📖 תבשיל דמיוני: בקבוצות, כל ילד כותב מה ירצה להכניס לתבשיל וביחד יוצרים תבשיל דמיוני.

📖 תזמורת צרצרים. חפשו חפצים שונים (מקלות, אבנים, גופים חלולים). חשבו על שיר מוכר ונסו "לנגן" את המנגינה בשפת הצרצרים ללא מילים.

על הספר - עיתון "הארץ"

6. מזי"א עדנה, הרפתקה בתאטרון, כנרת, 2012.

תקציר הסיפור:

יותם אוהב לעשות הצגות. יחד עם דודתו השחקנית הוא מגיע יום אחד לתאטרון ונסחף להרפתקה מאחורי הקלעים.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 תיאטרון. אלו הצגות תאטרון ראיתם ואהבתם? האם יש לכם מנוי לתאטרון ילדים?

📖 מה קיים בתאטרון? שחקנים, תפאורה, תאורה, קהל, מוסיקה... תפקידיהם של השותפים

📖 **"כל העולם במה"** - דמיינו שאתם שחקנים ועליכם להמציא דמות מתוך ספר שקראתם. באיזה דמות בחרתם ומאיזה ספר? מדוע?

📖 המחזה של סיפור

📖 יצירה: הכנת תפאורה לסיפור ובהמשך - המחזתו

📖 יצירה: הכינו מדליה ליותם או לאלישבע על הצלחתם

ראיון עם הסופרת מזי"א עדנה - "מעריב"

7. מנור אהוד, מעשה בעכבר שלא רצה להיות עכבר, מוזן, 2012.

תקציר הסיפור:

העכבר מתלונן על רוע מזלו ומבקש להיות חיה אחרת. הוא מציין כמה חיות אחרות, את יתרונותיהם ואת חסרונותיהם, אבל לבסוף הוא מבין כי עדיף לו להיות עכבר.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 הכנת משחק זיכרון: בעל חיים ויתרונותיו

📖 מחמאות לחברים: כל ילד יכתוב על נייר מה טוב בחברו ויעביר את הנייר הלאה כך שכל ילד יקבל את כל מחמאות חבריו - הפעילות לא ברורה

📖 סימנייה. הכינו סימנייה לספר בצורת בעל חיים שאתם אוהבים

📖 אהוד מנור, היכרות עם היוצר ועם פזמוניו

📖 צפייה בהצגה: "העכבר שלא רצה להיות עכבר"

על הספר – מתוך אתר "סימניה"

אהוד מנור – ויקיפדיה

8. יאן – פורוז ריטה, **הלב של שירז**, כנרת, 2010.

תקציר הסיפור:

עיבוד לסיפור עם אודות ילדה המגיעה בעקבות כדור צמר, לביתה של זקנה ענייה שביתה מוזנת. היא, ביוזמתה, מנקה ומטפחת את הבית. בסיום העבודה היא טובלת בבריכה ונגלית במלוא יופיה.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 יחס לחריג, אפליה בין ילדים

📖 הקשר בין המראה למעשים, יופי פנימי... "תכונות יפות"

📖 חוכמת הלב: לדעת להקשיב ללב של האחר

📖 ציור שתי בריכות: בריכה לבנה לכתיבת מעשים טובים בסיפור ובריכה שחורה למעשים רעים בסיפור

📖 כדור צמר העובר בין הילדים. כל ילד המקבל את הכדור יאמר מחמאה לחבר

9. שם-טוב תמי, **הסיפור של אליעזר בן-יהודה**, זמורה ביתן, 2010.

תקציר הסיפור:

הסיפור מספר את תולדות חייו של אליעזר בן יהודה ומשלב מילים שחידש בשפה העברית.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 מה חשיבות השפה? קשיים, "מגדל בבל"

📖 מתנגדי אליעזר בן יהודה

📖 הכנת משחק רביעיות בעקבות מילים שהמציא בכל אות

📖 המחזה בקבוצות. כל קבוצה תמחז חלק מתולדות חייו..

📖 הכנת מילון מילים לחפצים שהילדים יבחרו..

על הספר – אתר "טקסט"

10. אבולעפיה יוסי, לא תאמינו, אבל זה מה שקרה, עם עובד, 2010.

תקציר הסיפור:

יואב הוא ילד בעל דמיון רב. הוא נמצא בבית לבדו ומספר לנו על חללית שבתוכה חייזר שנחתה בחלון המטבח. הוא מוביל אותנו לאירועים דמיוניים שבסופם הבית מתלכלך והחייזר נעלם עד שמופיעים אבא ואמא....

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 דמיון ומציאות

📖 לבד בבית. אחריות. האם אני נשאר לבד בבית? מתי? מה אני עושה לבד? איך אני פותר בעיות בבית לבד?

📖 היכרות עם המאייר והיוצר יוסי אבולעפיה ועם יצירות נוספות שלו

📖 משחק: כל ילד יספר סיפור והילדים ינחשו אם הסיפור אמיתי או דמיוני

📖 חלוקת איורים מהספר לילדים. כל ילד יחבר משפט לאיור

יוסי אבולעפיה - "ויקיפדיה"

11. ברלי חוברט, צעד גדול לאנושות, כנרת, 2010.

תקציר הסיפור:

הספר מספר את סיפור נחיתת האדם הראשון על הירח בשנה 1969.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 איסוף מידע והכנת ספרון המאגד את המידע מהספר

📖 הכרת כוכבי הלכת

📖 מה היית רוצה לגלות? לדעת? לאיזה מקום היית רוצה להגיע?

📖 יצירה: הכנת מובייל ובו ירח בצורתו השונות לאורך החודש

📖 צפייה באתרים ובסרטים בנושא באינטרנט

ניל ארמסטרונג - ויקיפדיה

סיור על הירח - באנגלית - YouTube

הנחיתה על הירח - YouTube

תמונות במצגת "נחיתות על הירח"

12. די-נור רמונה, מאי יוני יולי מול הבית המכושף, כתר, 2009.

תקציר הסיפור:

מאי, יוני ויולי הן שלוש חברות טובות המגלות תעלומה בלשית ופותרות אותה יחד.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 מקומות נטושים בסביבה שלנו

📖 חברות. נושאים משותפים שמאחדים ילדים (תחביבים, עניין משותף, משימה משותפת)

📖 בלשים. מפגש עם בלש משטרתי להצגת עבודתו

📖 ציור או יצירה של כלים שיעזרו לבלש בעבודתו

פרק ראשון מהספר

13. אורבך אורי, מתקן החלומות, דני ספרים, 1995.

תקציר הסיפור:

אל אלכס, מתקן החלומות, מגיעים אנשים רבים המבקשים עזרה בפתרון חלומותיהם הרעים. אלכס פותר ומרגיע בעזרת הומור, חיוך ותקווה. עד שיום אחד מגיע מהעיר הגדולה מתקן חלומות יעיל ומודרני. הוא מושך את האנשים בעזרת פרסום ופרסים... מה יהיה על אלכס???

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 ישן מול חדש

📖 חלומות מפחידים

📖 "מתקן חלומות". אפשרי? כיצד אפשר להתגבר על הפחד מחלומות?

📖 יצירה: הכנת לוכד חלומות

📖 צפייה ביוטיוב. האופרה "מתקן החלומות" לילדים בעקבות הספר

אורי אורבך – ויקיפדיה

14. שלונסקי אברהם, **אני וטלי בארץ הלמה**, ספרית פועלים, 2008.

תקציר הסיפור:

טלי שואלת ואברם עונה. שירי משחק בשפה העברית בהומור ובדמיון מאת המחבר אברהם שלונסקי.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 מילים שיצר שלונסקי בשירים. (למלום, חכמנית ועוד...) ניתן להמשיך לדין בעקבות מילים שיצר אליעזר בן יהודה

📖 המציאו מילים מצחיקות וכתבו להן פירוש. ניתן לאגד למילון כיתתי

📖 בחרו תופעות טבע והמציאו להן הסבר דמיוני

📖 הכרת אברהם שלונסקי ויצירותיו

📖 השמעת השיר: הודי חמוזי באתר "זמרשת"

פעילויות הלקוחות מאתר "[דף דף](#)" ומאתר "[לשון ועוד](#)"

אברהם שלונסקי – ויקיפדיה

15. רות מרים, **טבעת הקסמים**, ספרית פועלים, 2004.

תקציר הסיפור:

טלי מבקשת טבעת קסמים שתמלא את כל משאלותיה. היא משתפת את חברתה במקום הסודי שלה ומוצאת טבעת קסם שמשנה את חייה.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 מקומות מחבוא. למי יש מקומות מחבוא? ואיפה הם?

📖 מהי המשאלה שלך?

📖 להיות גדול בין קטנים. מה ההרגשה? (לקטן ולגדול)

📖 יצירה: הכנת טבעות (או חפץ אחר) קסמים

הצעות לפעילות סביב הספר – [אתר "דף דף"](#).

16. לובל ארנולד, צפרדי וקרפד ביחד, אדם, 1982.

תקציר הסיפור:

צפרדי וקרפד, שני חברים טובים בעלי אופי הפוך זה מזה, עוברים ביחד הרפתקאות ושומרים על חברותם.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 חברות ותמיכה במצבים שונים

📖 התמודדות עם פחדים, אומץ

📖 סדר יום ואחריות

📖 הכנת רשימת מטלות בבית ותכנון סדר יום בהתאם

📖 חיפוש מידע על צפרדע וקרפד. השוואה וציור

הצגה – צפרדי וקרפד תאטרון "מדיאטק" – YouTube

הצגה – תאטרון "בביט" – YouTube

לובל ארנולד – ויקיפדיה

17. חפר רוני, האוצר של צ'מבלו, כתר, 2003.

תקציר הסיפור:

אגדת עם. צ'מבלו הדרקון שומר על אוצר עתיק. שנים רבות הוא שומר על האוצר אך אף אחד לא מגיע והדרקון משועמם. יום אחד מגיע האביר הנס במטרה למצוא את האוצר האבוד. בתחילה מתנהל ביניהם ויכוח ומתעורר רצון להילחם זה בזה, אך הדברים מתגלגלים אחרת והשנאה הופכת לידידות.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 כיצד פורצת מריבה? הצעת דרכים להימנע ממצבים אלו

📖 דרקונים ואבירים: מידע על התקופה, על הלבוש, על הציוד

📖 יצירה: הכנת חרבות ומגיני אבירים

📖 יצירה: סימנייה של דרקונים מסוגים שונים

📖 צפייה בסרטוני "יוטיוב" של הסופר, רוני חפר

גן סיפור. הכנת פסל לגן. בעיר חולון הוקמו 41 גני סיפור: גנים ציבוריים שעוצבו בעקבות סיפורי ילדים. אחד מהם הוקם בעקבות "האוצר של צ'מבלו". הכינו פסל לגן.

גני סיפור – בחולון

18. סמולמן סטיב, הכבשה שבאה לארוחת הערב, כנרת, זמורה-ביתן, 2008.

תקציר הסיפור:

לזאביק נמאס לאכול מרק ירקות, ובדיוק אז דופקת בדלתו כבשה... במהלך ביקורה בביתו משנה זאביק את יחסו ואת תכניותיו לגביה והם נהפכים לחברים.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

סטריאוטיפים: כבשה – זאב. בניית הדמויות והיחסים ביניהן על פי סטריאוטיפ

וגר זאב עם כבש. הכרת הביטוי והקשרו בסיפור

דוגמאות לסיפורי חברות לא צפויים

ארוחות במהלך היום. מה אנו אוכלים? צמחונות, טבעונות, סוגי מאכלים. הכנת ארוחת בוקר בריאותית

19. ברוז אנני, אייבי + בין, כתר, 2012.

תקציר הסיפור:

בין היא ילדה שגרה בשכונה שלה חברים וחברות רבים. אייבי היא ילדה חדשה בשכונה.

שתי הילדות השונות זו מזו, מתוודעות זו לזו והופכות חברות טובות.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

שכן חדש, מעבר דירה. האם עברת דירה? איך הרגשת? מה עשית?

רעיונות לקבלת חבר חדש

סטריאוטיפים. שיפוט על פי מראה חיצוני. דימוי. חלוקת תמונות של דמויות וניחוש שאלה על

הדמות, לדוגמא: תמונות ילדים. מי מהם שחקן כדורגל?

יצירה: הכנה של אייבי ובין מפלסטלינה על פי תיאורן החיצוני בסיפור

תקציר הספור – אתר "דף דף"

מתוך BOOKS ספרים "ידיעות אחרונות" – כוחם של ניגודים

20. ביניק כריסטיאן, ג'ינג'ית שחקנית כדורגל, ספר לכל, 2008.

תקציר הסיפור:

ג'ינג'ית וחברותיה טוענות שכדורגל הוא משחק רק לבנים. ג'ינג'ית מתקרבת לאזור המשחק כדי להתגרות בבנים כך שיפילו אותה ושהשן שלה סוף סוף תיפול, אלא שהבנים מגלים שהיא יודעת לשחק ומבקשים לצרפה למשחק.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 משחקי ילדים. הכנת רשימת משחקי ילדים ומיונם למשחקי קופסא ולמשחקי חצר

📖 משחקים של פעם. חשיפה של משחקים (חמש אבנים, קלאס ועוד). ניתן להוסיף חומרים

מאתרי אינטרנט

📖 משחקי בנים - משחקי בנות. האם קיימת חלוקה כזו? מדוע? הכנת רשימת משחקים מגדריים

📖 משחק: הבנים ישחקו ב"משחק בנות" והבנות ישחקו ב"משחק בנים"

21. דמי, גרגר אחד של אורז, כנרת, זמורה-ביתן, 2008.

תקציר הסיפור:

בכפר אחד בהודו ביקש הרג'ה מאנשי הכפר להביא אליו את האורז שלהם כך שישמור להם עליו במחסניו. לפתע הגיע שנת בצורת והרג'ה היה צריך לדאוג לתושביו... רק בת הכפר הצליחה ללמדו שיעור בחכמה ובהגינות.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 מנהיגות. תכונות המנהיג

📖 הודו. מידע על הלבוש, על השלטון, על אדריכלות – הכול בעזרת האיורים

📖 חשבון. מכפלות וחישובים על פי בת הכפר. הכנת לוח כפל

📖 אורז. איסוף מידע על האורז

📖 הכנת ספר מתכונים של תבשילי אורז ממסורות שונות (הורים ישלחו מתכונים ביתיים)

22. אבולעפיה יוסי, **האי של יאשקה**, עם עובד, 2006.

תקציר הסיפור:

יאשקה הוא מומחה לתיקונים. בחצרו חלקים רבים של חפצים ושל גרוטאות. תמר ואודי המגיעים לחצרו כדי לתקן צעצוע שהתקלקל, מצטרפים להרפתקה של יאשקה בעקבות המצאתו.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 גרוטאות ומיחזור. מה ניתן למחזור? מיון אשפה למיחזור

📖 המצאות. מה היית רוצה להמציא? חשבו על המצאה

📖 חלוקה של הצילום האיור האחרון בספר: המצאתו האחרונה של יאשקה. מה המציא יאשקה? הציעו הצעות.

📖 יצירה: חלוקת בקבוק או גרוטאה אחרת לילדים: יצירת המצאה מהבקבוק והכנת תערוכת המצאות מהתוצרים.

23. גלברט-אבני עפרה, **צביקה רב רגל**, הקיבוץ המאוחד, 1995.

תקציר הסיפור:

צביקה רב-רגל מאוד לא מרוצה מעצמו. קשה לו להתנהל עם רגליו הרבות. הוא מיואש ולא רוצה לצאת מביתו. אבל כשלקבוצת הכדורגל חסרים שחקנים, הוא מגלה את יתרונותיו והייאוש הופך לניצחון.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

📖 היחס לאחר. כיצד מתייחסת הסביבה לצביקה? (חברים ומשפחה)

📖 אילו עוד יתרונות יש למרבה רגליים?

📖 יצירה: הכינו לכל ילד מרבה רגליים מעיגולים צבעוניים, כל ילד יכתוב על כל עיגול רשימת ספרים שקרא ושהב

אתר - עפרה גלברט - אבני

24. גדליה עמי, שמנמותק, הקיבוץ המאוחד – כתר, 2011.

תקציר הסיפור:

איילת השמנמנה לומדת בכיתה ב'. ילדי הכיתה לועגים לה ומעליבים אותה. יום אחד היא בורחת מבית הספר ומוצאת גור חתולים. היא מאמצת אותו ומטפלת בו. מציאת הגור משנה את חייה ואת מעמדה בכיתה.

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

- 📖 חריגים. מיהו חריג? דוגמאות מהסיפור ומסביבת הילדים
- 📖 כל אחד חריג ושונה במשהו. כל ילד יכתוב במה הוא מרגיש שונה
- 📖 שמנמותק. שם הספר מעיד על הגישה לאחר. המציאו שמות חיבה נוספים
- 📖 חיית מחמד. האם יש לכם חיית מחמד? מהי? כיצד הגיעה לידיכם החיה?
- 📖 הכרת ארגונים לאימוץ חיות. אתרים באינטרנט בנושא

25. מערבי יוסי, עץ המיץ, הקיבוץ המאוחד, 2010.

תקציר הסיפור:

בכפר קטן גדל לו עץ מיוחד ש מעליו מכינים תושבי הכפר מיץ טעים. כל איש מתושבי הכפר יכול לקטוף כל יום עלה אחד בלבד. יום אחד נקטפו מהעץ כמה עלים בבת אחת...

רעיונות לדין ולפעילויות בעקבות הקריאה:

- 📖 עצים מיוחדים. סוגי עצים בטבע ובסביבה
- 📖 חלוקת ציור של עץ. כל ילד יצייר איזה עץ היה רוצה שייצמח לו בגינה
- 📖 אחריות על שמירת הטבע מוטלת על כולנו
- 📖 כתיבת 10 הדיברות: כללים לשמירה על הטבע
- 📖 הכנת מיץ מפירות

חומרים נוספים:

- ☆ סופרים מקריאים מספריהם (רשימת קישורים)
- ☆ קסם של סיפור
- ☆ אתר "כנפיים" - לקרוא ולעוף עם הדמיון
- ☆ "דף דף" - אתר בסימן קריאה!
- ☆ תולעת ספרים - סיפורים מהלב
- ☆ ספרים מדברים
- ☆ סופרים ומשוררים
- ☆ מהמקורות היהודיים
- ☆ כתיבה יצירתית
- ☆ מסך לספרות - הטלוויזיה החינוכית
- ☆ קריאת כיוון
- ☆ בשביל הסיפורים
- ☆ ספרים בראש
- ☆ מומדיה - מועדוני קריאה ומדיה